

Delavci v organih družbenega upravljanja

Ugotovitve iz občine »Zvezdara«

Socialna sestava organov družbenega upravljanja v občini »Zvezdara« v Beogradu kaže nekatere njihove slabosti. To se posebno nanaša na delež delavcev v teh organih. V 9 osemletnih, 2 osnovnih in 1 glasbeni šoli v občini deluje 12 šolskih odborov s skupno 131 člani. Od tega števila odpade na uslužbence 80, delavce 13, drugih (gospodinje, upokojenci, oficirji) pa je 58. Delavcev je torej nekaj manj kakor 10 odstotkov. V treh šolskih odborih ni niti enega delavca. V upravnih odborih dveh knjižnic je od 14 članov le en delavec, v upravnem odboru kulturnega doma pa je od 9 članov spet samo en delavec.

V zdravstvenih in socialnih ustanovah je delež delavcev še manjši. V 5 lekarnah deluje 5 upravnih odborov s skupno 25 člani, od katerih sta samo dva delavca. V upravnih odborih treh lekarn ni niti enega delavca.

Edini organi družbenega upravljanja, v katerih je delež delavcev zadovoljiv, so hišni sveti.

Pri ocenjevanju teh podatkov je treba upoštevati, da je v vseh organih upravljanja kot član obvezno tako voditelj ustanove kakor tudi vsaj en uslužbenec, kar objektivno povečuje število uslužbencev v šolskih in upravnih odborih. Kljub temu pa ostaja dejstvo, da je delež

delavcev popolnoma nezadovoljiv. Taka socialna sestava navaja do sklepa, da imamo opravka z neopravičenim zapostavljanjem delavcev v organih družbenega upravljanja. Izkušnje, ki so si jih delavci pridobili v delavskih svetih in upravnih odborih gospodarskih organizacij, bi koristile vsake organu družbenega upravljanja.

Več činiteljev vpliva, da so delavci najmanj zastopani v organih družbenega upravljanja. Predvsem so to zelo pogrešna pojmovanja v organizacijah Socialistične zveze, da je treba v organe delavskega upravljanja voliti na takih delovnih mestih zaposlene ljudi, ki imajo nekakšno podobnost z značajem ustanove, v kateri se voli organ družbenega upravljanja. Po teh pojmovanjih je treba na primer v šolske odbore in upravne odbore raznih kulturnoprosvetnih ustanov voliti

kulturno prosvetne delavce. Lahko je to točno, ne sme pa biti prevladujoče in vzrok, da se pozabi, da je tudi sodelovanje delavcev zelo potrebno.

Po drugi strani se organizacije, ki delujejo v podjetjih ne borijo dovolj za večje sodelovanje in aktivnost delavcev v raznih družbeno političnih organizacijah izven delovnega kolektiva. Število delavcev, ki stalno in aktivno delajo v organizacijah Socialistične zveze, kjer stanujejo in živijo, je sorazmerno majhno. Tako se dogaja, da na zborih volivcev, kjer volijo del članov organov družbenega upravljanja, ni dovolj delavcev, ki so aktivni v organizaciji SZDL.

Premajhen delež delavcev v organih družbenega upravljanja je popolnoma neopravičen in ga je treba popraviti že ob prihodnjih volitvah organov družbenega upravljanja. To pa ni težavno. S skupnim angažiranjem političnih činiteljev v podjetjih in organizacijah Socialistične zveze je mogoče ta problem rešiti uspešno.

V. Vujović

Majhne investicije — velika korist

Rekonstrukcije v zeniškem okraju

Podjetja v zeniškem industrijskem bazenu si vse bolj prizadevajo, da bi si z majhnimi investicijami zagotovila določen dobiček. Naj opišemo nekaj takih primerov.

Opekarna v Busovači lahko vsako leto izdela 6 milijonov opeke. Ker sušilni prostor ni v skladu z zmogljivostjo strojev, je proizvodnja za 50 odstotkov manjša, kakor pa bi bila možna. Zato gradijo v Busovači moderno sušilnico, ki bo začela, kakor računajo, obratovati sredi avgusta. S tem se bo delovna sezona, ki traja sedaj sedem mesecev, podaljšala na deset mesecev na leto. Brutoprodukt se bo povečal za 10 milijonov din. Kredita so porabili v znesku 25 milijonov din. Kupili so novo vakuum stiskalnico, s katero bodo izdelovali votlo opeko in montažne plošče, kar pomeni, da se je podjetje opredelilo za proizvodnjo sodobnega gradbenega materiala.

V letošnjem letu se začena prva etapa rekonstrukcij v lesnem kombinatu »Krivaja« v Zavidovičih. Kombinatu je zahteval kredit iz splošnega investicijskega sklada v znesku približno 90 milijonov din. Iz svojih sredstev bo podjetje investiralo 54 milijonov din.

Tovarna vžigalic v Dolcu, ki obratuje že 50 let, bo rekonstruirala proizvodnjo v etapah v prihodnjih petih letih.

Na zadnji seji gospodarskega sveta ljudskega odbora zeniškega okraja so odobrili investicijski program za dovršitev rekonstrukcije v Impregnaciji izdelkov v Vitezu v znesku 6,4 milijona din. To podjetje je v l. 1956 in letos porabilo iz svojih sredstev 16,5 milijona din za nakup novega operacijskega cilindra in druge opreme. Z vgraditvijo cilindra v ugodnejši položaj se bodo zmogljivosti za impregniranje povečale za 80 odstotkov. Z drugimi besedami, s 15.000 kub. metri rekonstrukcij se bodo povečale zmogljivosti impregnacije na 29.000 kubičnih metrov lesa. Bruto obratovanje se bo tako povečalo od ene milijarde na dve milijardi din.

Zaradi hitrejšje in bolj ekonomične proizvodnje so se lotili v Impregnaciji še drugih manjših rekonstrukcij v obratu. Gradijo omrežje železniških ozkotirnih tračnic, po katerem dovažajo in odvažajo v impregniranje železniške pragove, telefonske drogeve in drug les.

F. A.

KOMUNE V ŠTEVILKAH PROIZVODNJA IN RAZDELJEVANJE PLINA

V naši državi ima le enajst mest* plinsko omrežje in mestno plinarno. V l. 1956 so skupno proizvedle približno 27 milijonov kubičnih metrov plina, od česar so dobavile gospodinjstvom in drugim potrošnikom približno 25 milijonov oziroma 86%, medtem ko je 14% odpadlo na izgube v razdelilnem omrežju.

Če proučujemo proizvodnjo plina po mestih, tedaj se jasno izloči Zagreb s proizvodnjo skoraj 15 milijonov kubičnih metrov. To mesto je daleč pred drugimi mesti, ker znaša njegova proizvodnja skoraj 50 odstotkov vsega proizvedenega plina.

Dolžina plinskih cevovodov znaša v omenjenih mestih 517 km z 32.000 priključki na mestno omrežje. Od tega števila odpade 93% priključkov na gospodinjstva. V l. 1956 so gospodinjstva porabila 15 milijonov kubičnih metrov plina, to je 65% dobavljene količine, medtem ko so drugi potrošniki (industrijska in obrtna podjetja, trgovski obrati, ustanove itd.) prejeli le 8 milijonov kubičnih metrov ali 35 odstotkov. Največjo potrošnjo na eno gospodinjstvo je imela Reka s 170 kubičnimi metri plina na mesec, a Celje najmanjšo s 15 kubičnimi metri. Povprečje za vsa mesta znaša 90 kubičnih metrov plina.

* Zagreb, Novi Sad, Subotica, Split, Reka, Pulj, Osijek, Čelje, Maribor, Ljubljana in Sarajevo.